

Autoarea Marie Darrieussecq: „Invidia de penis e ridicolă!”

CONFESIUNI Prozatoarea, al cărei prim roman, „Truismes”, a fost și bestseller, și finalist la premiul Goncourt, a prezidat, la Târgul de Carte Gaudeamus, o discuție pe tema plagiatului în literatură

Alexandra Olivotto
alexandra.olivotto@evz.ro

La Gaudeamus, prozatoarea Marie Darrieussecq a prezidat o discuție consacrată acuzațiilor de plagiat din istoria literaturii și ultimei cărți ale sale, „Raport de poliție. Acuzații de plagiat și alte moduri de a supraveghea literatura”, cu Alexandru Matei, Bogdan Ghiu, Doru Mareș (traducătorul cărții), Jean-Noel Pancrazi, Simona Popescu, Magdalena Mărculescu și Svetlana Cârsteian (moderatoare). Lansarea cărții a avut loc sâmbătă, la ora 17.30, în prezența scriitoarei, tot la standul Ambassadei Franței. Marie Darrieussecq a vorbit pentru „Evenimentul zilei” despre Freud și Lacan, dar și despre acuzația de „plagiat psihic” care i-a fost adusă de scriitoarea Camille Laurens referitor la romanul „Tom est mort”.

EVZ: Declarați la un moment dat că psihanaliza v-a eliberat. Dar Freud este cel care spune că, pentru a deveni matură, femeia trebuie să renunțe la orgasmul clitoridian. Cum sunt aceste afirmații compatibile?

Marie Darrieussecq: Freud spune multe prostii despre femei. (Râde) Asta e sigur. Chiar am ținut o prelegere în Franța pe această temă, enumerând toate afirmațiile absurde, imposibile, ale lui Freud apropo de femei. Dar în urma lui rămân invenția psihanalizei și femei ca Melanie Klein și Julia Kristeva, care i-au modernizat teoriile. Care au modernizat ceea ce psihanaliza le putea oferi femeilor, ca Jacques Lacan, care are multe lucruri interesante de spus despre femei. Spun frecvent că sunt o reclamă ambulantă, vie, la psihanaliză, pentru că pentru mine a funcționat foarte bine. Între 20 și 25 de ani eram destul de depresivă, și, sincer, psihanaliza m-a scos din această melancolie. Și m-a ajutat să am forța de a scrie. Pentru că scrisul chiar cere așa ceva. Scriam și înainte, dar, cum să spun, singură, în colțul meu, fără să mă pot adresa suficient celorlalți. Erau cărți închistate în nevroza mea, în problemele mele, iar psihanaliza mi-a permis să las deoparte nevroza și să-mi eliberez imaginația. Și să am îndrăzneala de a pretinde că pot să mă adresez celorlalți, să scriu pentru ei. După psihanaliză, romanele mele au putut fi publicate. Înainte nu erau bune. Există

acest clișeu, că psihanaliza sterilizează scriitorii, că îi împiedică să scrie, dar la mine se manifestă contrariul.

Între teoreticienele feministe Julia Kristeva și Luce Irigaray, de care vă simțiți mai apropiată?

De ambele, într-un fel. Îmi place foarte mult ce a scris Kristeva despre melancolie, mi-e foarte cunoscut, din vremurile mele depresive. Dar Irigaray a avansat enorm într-o abordare a corpului feminin debarasată de invidia de penis. Invidia de penis... e ridicolă! Bărbații au poftă de vagin. Mi-aduc aminte de o fotografie: trei domni în vârstă așezați pe o bancă, ținând în dreptul lor degetele mari unite și arătătoare la fel... Acolo se vede invidia de vagin! (Râde). Irigaray a spus lucruri foarte interesante despre Freud și Lacan. Ei cred că plăcerea este falică. Or, Irigaray vine cu o altă plăcere, feminină. Dar și Lacan vine cu afirmații puternice pe această temă, trecând prin extazele mistice ale Terezei de Avila, are o intuiție a unei plăceri aproape de ordin oceanic, care diferă de crapația falică.

Spuneți că „Raport de poliție. Acuzații de plagiat și alte moduri de a supraveghea literatura” a fost scris din cauza contrarietății. Nu v-ați schimbat opinia?

Ador să scriu romane. Când am fost acuzată de „plagiat psihic”, mi s-a tras lumea de sub picioare. N-am înțeles ce mi se întâmpla, nu pricepeam acele cuvinte. Cum să spun? În Franța nu vorbesc de faptul că fratele meu a murit când era copil. E ceva intim. Francezii nu știu de această poveste, nici n-ar avea de ce. Această femeie mi-a spus „Nu ai dreptul să scrii despre un copil mort, pentru că ție nu ți-a murit copilul, iar mie mi-a murit”. E „plagiat psihic” în sensul că i-aș fi furat durerea. Era și faptul că împărțeam același editor, gelozie... Era o acuzație gravă și traumatizantă pentru mine. Dar o astfel de acuzație anulează statutul literarului! Dostoievski nu omorâse pe nimeni când a scris „Crimă și pedeapsă”. Așa că m-am interesat de alții care fuseseră acuzați de plagiat, printre care unul dintre cei mai mari poeți, Paul Celan, născut în Bucovina. Când am văzut că și acest om, care pentru mine era un geniu, fusese acuzat de plagiat, mi-am spus că e o acuzație onorantă.

RISURI. Marie Darrieussecq, onorată că a fost acuzată de același „păcat literar” ca și poetul Paul Celan

GASTRONOMIE

Rarități la Târgul Gaudeamus

Târgul de carte a fost vizitat în primele trei zile de peste 50.000 de persoane, dintre care circa 34.000 au mers la Pavilionul Central Romexpo sâmbătă, potrivit unui comunicat remis EVZ. Zeci de persoane au stat la coadă ca să obțină autografe și să cumpere vin de la poetul Mircea Dinescu, care și-a lansat la Gaudeamus volumul „Poezii noi” și CD-ul „Femeile din secolul trecut” și a vândut vinul producție proprie, cu poezii în loc de etichetă. Prințesa Margareta a României a oferit vizitatorilor Târgului Gaudeamus volumul „Carte regală de bucate”, în cadrul unui eveniment la care au fost prezenți Prințipele Radu și istoricul Adrian Ciroianu. La întrebarea reprezentanților Editurii Curtea Veche dacă va mai urma un volum, Prințesa Margareta a spus că acest lucru este posibil deoarece mai are rețete, care i-au fost trimise de rudele care au auzit că scrie această carte.

LANSARE

Soluții pentru scoaterea țării din criză

Alina Vătăman
alina.vataman@evz.ro

Pentru că nu poți „să conduci lumea cu inculții” și pentru că, „mai periculoși decât inculții sunt pseudoculții”, doctorul în pedagogie Călin Georgescu, director executiv al Centrului Național pentru Dezvoltare Durabilă, secretar general al Asociației Române pentru Clubul de la Roma, și academicianul Mircea Malița au adunat în paginile volumului „România după criză - Reprofesionalizarea” câteva dintre propunerile lor pentru scoaterea României din criză.

Lansat ieri, la Editura Compania, în cadrul Târgului de Carte Gaudeamus, volumul este, după cum îl clasifică unul dintre autori, „o contradicție a realității”; pentru că aduce în atenție două lucruri inexistente în cei 20 de ani scurși de la Revoluția din '89. Este vorba, spune Călin

Georgescu, despre gândirea pe termen lung și competență. Cartea nu este un proiect politic, ci „o poziție pentru calificarea socială a lucrului bine făcut”. Volumul pune o bază solidă în structurile adevărului și construiește un proiect de țară.

„Criza din România este una de ideal comun, care vine atunci când nu ai un obiectiv clar care pornește practic din educație”, afirmă Georgescu. Soluția? „România să își găsească vocația în ceea ce însemna meserie”, spune Mircea Malița.

ALTERNATIVĂ. Călin Georgescu spune că, la ieșirea din criză, România trebuie să deprindă cultura lucrului bine făcut